

Naar een bestuurlijke strategie voor de Westhoek

30/05/11 - contactpersoon: Dieter Hoet, coördinator Westhoekoverleg.

1 De Westhoek analyseert zichzelf

In het voorjaar van 2010 gaf het Westhoekoverleg opdracht tot het opstarten van een begeleidingsproces “bestuurlijke strategie Westhoek”. Dit gebeurde in samenwerking met wvi, de provincie West-Vlaanderen, resoc Westhoek en leader.

De bedoeling van dit begeleidingsproces is tweeledig. Enerzijds dient er een sociaal-geografische analyse te worden uitgevoerd van de Westhoek. De uitvoering hiervan werd uitbesteed aan Prof. Dr. Maarten Loopmans en Dra. Valerie Decraene van het departement geografie van de Katholieke Universiteit Leuven. De resultaten van deze analyse wordt vanavond toegelicht en betreft voornamelijk de actualisering van een aantal cruciale economische, financiële en sociale indicatoren van de regio. Deze resultaten vormen belangrijke beleidsinformatie voor lokale, provinciale en Vlaamse bestuurders. Deze analyse werd begin dit jaar afgerond. Het eindrapport is beschikbaar en zal als input dienen voor het bestuurlijk traject.

Met fase 1 (de sociaal-geografische analyse) achter de rug, ging fase 2 (het bestuurlijk traject) van start in januari 2010. Het bestuurlijk traject werd uitbesteed aan Prof. Dr. Joris Voets van het Instituut voor de Overheid van de KUL en bestaat uit het organiseren van een aantal gerichte overlegtafels in de regio. Sinds januari werd er reeds een verkennende overlegtafel georganiseerd met de burgemeesters, de ocmw voorzitters en de gemeentesecretarissen. Deze eerste verkennende overlegtafels dienen een consensus te bewerkstelligen omtrent de manier waarop het bestuurlijk traject zal worden ingevuld. Er zijn nog andere overlegtafels gepland met o.m. de medewerkers van de streekwerking en Resoc Westhoek.

Na de verkennende overlegtafels, zal er nu werk worden gemaakt van een aantal ‘inhoudelijke overlegtafels’. Deze inhoudelijke tafels zullen gevoed worden met de resultaten van

- 1/de sociaalgeografische analyse,
- 2/de netwerkmapping: de inventaris van de samenwerkingsverbanden in de Westhoek waarbij een gemeente of de provincie betrokken is. Deze analyse werd begin deze maand afgerond.
- 3/de bestuurskrachtanalyse van een vijftal Westhoekgemeenten: dit kadert in de werkzaamheden van de IPO-werkgroep¹ bestuurskracht. De resultaten worden begin volgende maand verwacht.
- 4/ de rondgang bij de streekpartners (provincie, gemeenten, RL, RWR, ...) n.a.v. de Kompasnota in 2010.

In het najaar zullen de wetenschappers de inhoud en meningen bijeen gebracht in dit bestuurlijk traject bundelen. Deze bundeling zal de basis vormen voor het formuleren van een bestuurlijke strategie voor de streek. Deze strategie zal zich o.m. uitspreken over minimale dienstverlening die in de streek moet worden ontwikkeld, het beheer van vitale functies zoals gemeentelijke technische diensten, de professionaliteit van het bestuurapparaat en de daarbijhorende netwerkcapaciteit van

¹ IPO staat voor Interbestuurlijk Plattelandsoverleg. Dit overleg werd door de vorige Vlaamse Regering in het leven geroepen om over de bestuursniveaus en beleidsdomeinen heen het platteland meer beleidsaandacht te geven.

lokale besturen.

2 **Meta-analyse pre-screenings**

Parallel aan het Westhoekproject, heeft de Vlaamse regering in het kader van het witboek interne staats Hervorming, opdracht gegeven aan o.m. Prof. Dr. Filip De Rynck om een wetenschappelijke analyse (de zgn. ‘meta-analyse’ van pre-screenings) uit te voeren van de 5 uitgevoerde regioscreenings in Vlaanderen. Deze oefening die in de Westhoek wordt uitgevoerd onder de naam ‘bestuurlijke strategie’ maakt daar ook voorwerp van uit. De overige regio’s die deel uitmaken van deze ‘meta-analyse’ zijn Leiedal, Meetjesland, stadsregio Turnhout, en Midden West-Vlaanderen. De Rynck (e.a.) moeten in dit kader aanbevelingen formuleren t.a.v. de Vlaamse Regering om het instrument van de regioscreening verder bruikbaar te maken.

Op basis van de wijze waarop onder meer de Westhoek nu zijn oefening “bestuurlijke strategie” uitvoert, zal de De Rynck in het najaar advies uitbrengen t.a.v. de Vlaamse regering omtrent de wijze waarop de regioscreening in Vlaanderen in het kader van het witboek interne staats Hervorming moet worden uitgevoerd.

3 **Naar proeftuinen om te experimenteren?**

Dezelfde vijf Vlaamse regio’s (m.n. Leiedal, Meetjesland, stadsregio Turnhout, Midden West-Vlaanderen en Westhoek) sloegen n.a.v. de opmaak van het witboek de handen in elkaar om zichzelf ter beschikking te stellen als proeftuinregio voor de Vlaamse Regering. Een regioscreening levert immers veel informatie op die gebruikt kan worden om de bestuurlijke organisatie in de regio verder te ontwikkelen. Deze 5 regio’s richtten samen een schrijven aan de bevoegde minister, om verder te werken rond een aantal regiospecifieke thema’s. Westhoekoverleg gaf reeds aan om samen met de Vlaamse overheid te willen werken omtrent ‘interbestuurlijke samenwerking’.

Concrete actiepunten op korte termijn hebben o.m. te maken met:

1. het boeken van schaalvoordelen m.b.t. de huidige organisatie van welzijnssector in de streek,
2. het experimenteren met verregaande vormen van intergemeentelijke samenwerking op het niveau van beleidsuitvoering en beleidsvoorbereiding (cf. debat omtrent schaal streekontwikkelingsintercommunale, personeelsbeleid lokale besturen tav knelpuntberoepen, betere omkadering gemeentelijke ondersteunende diensten, verder uitbouwen interlokale vereniging Westhoekpersoneel, intergemeentelijke jeugddienst, ...),
3. het verhogen van de interne efficiëntie en professionaliteit van de bestaande lokale besturen (cf. samenwerking gemeente én OCMW),
4. de transparantie van de besluitvorming op streekniveau vergroten (agendering, voorbereiding, besluitvorming, uitvoering) door deze beter te definiëren (cf. federatieve samenwerking, de streek in staat stellen om uitspraken te doen over herverdelingsvraagstukken op streekniveau, de ontwikkeling van de dienstverlening op streekniveau in een netwerk van kleinstedelijke centra, ...),

Bernard Heens
Voorzitter Westhoekoverleg
Burgemeester Heuvelland